



WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 20 grudnia 2024 r.

PS.I.431.120.2024.MPR

**Pan
Sebastian Matuszewski
Kierownik
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
ul. Bolesława Chrobrego 32 A
49-300 Brzeg**

Wystąpienie pokontrolne

I. Dane identyfikacyjne kontroli.

1. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, ul. Bolesława Chrobrego 32 A, 49-300 Brzeg¹.

2. Podstawa prawna podjęcia kontroli:

art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), w związku z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym² (Dz. U. z 2024 r. poz. 296 ze zm.) oraz § 7 pkt. 2 umowy nr 5 - AOOzN/JST/2024 w sprawie realizacji zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej *Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego* – edycja 2024.

3. Zakres kontroli:

- a) przedmiot kontroli: realizacja zadań dofinansowywanych ze środków Funduszu Solidarnościowego w ramach programu *Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej* – edycja 2024³;
- b) okres objęty kontrolą: od 1.01.2024 r. do 30.09.2024 r. (z uwzględnieniem okresu wcześniejszego i późniejszego w zakresie niezbędnym do realizacji celu kontroli).

¹ Zwany dalej: *Ośrodkiem*.

² Zwany dalej: *Funduszem*.

³ Zwany dalej: *Programem*.

4. Rodzaj kontroli: problemowa.

5. Tryb kontroli: zwykły.

6. Termin kontroli: 4, 6, 9.12.2024 r. (przerwa w kontroli: 5.12.2024 r.)

Skład zespołu kontrolnego

- Mirosław Próchniak – starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie z dnia 23.10.2024 r. nr PS.I.057.216.2024.MPR – kierownik zespołu kontrolnego;
- Agnieszka Kasprzyk – starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie z dnia 23.10.2024 r. nr PS.I.057.217.2024.MPR
pracownicy Oddziału Nadzoru i Kontroli Pomocy Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu

7. Kierownik jednostki kontrolowanej: Sebastian Matuszewski – Kierownik.

8. Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej, pod poz. nr 26.

II. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

W wyniku kontroli **pozytywnie z nieprawidłowościami** ocenia się działalność Ośrodka, w kontrolowanym zakresie.

Ocenę działalności jednostki oparto o ustalenia kontroli opisane szczegółowo w części II pkt 1 – 8 niniejszego projektu wystąpienia pokontrolnego.

1. Organizacja realizacji zadania.

Gmina Brzeg realizuje dofinansowywane ze środków Funduszu zadania w ramach Programu, na podstawie zawartej w dniu 5.02.2024 r. umowy nr 5 – AOOzN/JST/2024 w sprawie realizacji zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej *Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego* – edycja 2024⁴ (zał. nr 1), zmienionej Anekssem nr 1 z dnia 6.11.2024 r. (zał. nr 2), w zakresie wysokości przekazanych środków, w związku z niewykorzystaniem całości kwoty przekazanej na realizację zadania (zał. nr 3).

Zgodnie z przedmiotową umową, w brzmieniu nadanym aneksem 6.11.2024 r., Wojewoda przekazał gminie środki w łącznej kwocie:

- 308.100,00 zł na realizację zadania oraz
- 6.162,00 zł na koszty związane z obsługą Programu.

⁴ Zwanej dalej: *Umową*.

Jednostką realizującą w Gminie Brzeg zadania wynikające z Programu jest Ośrodek, którego celem działania – stosownie do treści Statutu⁵ – jest rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych (§ 6 ust. 1). Ośrodek powinien również dążyć do życiowego usamodzielniania się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem (§ 6 ust. 2). Ponadto Ośrodek wykonuje zadania wynikające z rządowych programów pomocy społecznej (§ 8 ust. 2). Spójne z powyższymi uregulowaniami są zapisy zawarte w § 4 Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka⁶.

W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań wynikających z Programu, Kierownik Ośrodka oraz jego Zastępczyni posiadają upoważnienia (zał. nr 4), obejmujące swoim zakresem zawarcie umowy w sprawie wysokości i trybu przekazywania środków Funduszu oraz finansowego rozliczenia Programu. Kierownik Ośrodka posiada ponadto upoważnienie do podejmowania czynności w: *Generatorze Funduszu Solidarnościowego*⁷ (zał. nr 5).

W związku z powyższym nie wnosi się uwag w zakresie sposobu organizacji realizacja zadań dofinansowywanych ze środków Funduszu w ramach Programu.

2. Rozliczanie wydatków poniesionych w związku z realizacją zadania oraz prowadzenie dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej.

Zgodnie z § 4 ust. 1 umowy Ośrodek zobowiązał się do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej z realizacji Programu w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.).

Na podstawie badanej dokumentacji rachunkowo-księgowej ustalono, że do rozliczenia wydatków wykorzystano konto 130-99-05 oraz konto 240-99-04 (zał. nr 6), Do dnia kontroli Ośrodek poniósł koszty zatrudnienia asystentów (wynagrodzenia, zaliczki na podatek dochodowy, składki ZUS) w kwocie 143.871,14 zł, ubezpieczenia NNW asystentów w kwocie 666,00 zł oraz zwrotu wydatków za bilety komunikacyjne, wstępu i dotyczących używania samochodu w kwocie 1.764,28 zł (zał. nr 7).

⁵ http://www.mops-brzeg.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=27&Itemid=186 [dostęp: 11.12.2024 r.].

⁶ http://www.mops-brzeg.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=42&Itemid=187 [dostęp: 11.12.2024 r.].

⁷ Aplikacja dedykowana do obsługi wniosków dotyczących programów finansowanych środków Funduszu Solidarnościowego.

Natomiast do dnia kontroli Ośrodek nie wydatkował środków na obsługę zadania.

Operacje dokonywane na ww. kontach przedstawiono w poniższej tabeli:

Analityka konta: 130-99-05 Rachunek bieżący jednostki budżetowej - FS Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością					
Data księgowania/ operacji gospodarczej	Nr dokumentu	Kwota WN	Kwota MA	Opis	Konto przeciwstawne
Razem od stycznia		0,00	0,00		
Luty					
2024-02-19	264/BDW/2024	7 980,00	0,00	środki z FS Program Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością: umowa nr 5/AOOzN/JST/2024 - koszty obsługi	240-99-04
2024-02-19	264/BDW/2024	199 500,00	0,00	środki z FS Program Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością: umowa nr 5/AOOzN/JST/2024 - zadanie	240-99-04
Razem		207 480,00	0,00		
Razem od stycznia		207 480,00	0,00		
Marzec					
2024-03-12	491/BDW/2024	0,00	221,00	zwrot za bilety komunikacyjne	240-99-04
2024-03-12	491/BDW/2024	0,00	5 405,99	umowy zlecenia	240-99-04
2024-03-20	558/BDW/2024	0,00	309,60	zapłata polisy Nr 1092840727	240-99-04
2024-03-20	558/BDW/2024	0,00	356,40	zapłata polisy Nr 1092840719	240-99-04
2024-03-27	587/BDW/2024	0,00	638,00	zaliczka na pod. dochodowy	240-99-04
2024-03-27	587/BDW/2024	0,00	2 195,59	składki ZUS	240-99-04
Razem		0,00	9 126,58		
Razem od stycznia		207 480,00	9 126,58		
Kwiecień					
2024-04-03	668/BDW/2024	0,00	17 191,42	umowa zlecenia	240-99-04
2024-04-03	668/BDW/2024	0,00	330,00	za bilety komunikacyjne	240-99-04
2024-04-22	765/BDW/2024	0,00	1 790,00	zaliczka na podatek dochodowy	240-99-04
2024-04-23	843/BDW/2024	0,00	6 033,53	składki ZUS	240-99-04
Razem		0,00	25 344,95		
Razem od stycznia		207 480,00	34 471,53		
Maj					
2024-05-07	919/BDW/2024	0,00	226,00	zwrot za bilety komunikacyjne	240-99-04
2024-05-07	919/BDW/2024	0,00	18 217,57	umowy zlecenia	240-99-04
2024-05-27	1134/BDW/2024	0,00	6 769,40	składki ZUS	240-99-04
2024-05-27	1134/BDW/2024	0,00	1 910,00	zaliczka na podatek dochodowy	240-99-04
Razem		0,00	27 122,97		
Razem od stycznia		207 480,00	61 594,50		
Czerwiec					
2024-06-06	1209/BDW/2024	0,00	18 272,97	umowy zlecenia	240-99-04
2024-06-06	1209/BDW/2024	0,00	38,00	zwrot kosztów za bilety	240-99-04
2024-06-06	1209/BDW/2024	0,00	63,00	zwrot kosztów za bilety	240-99-04
2024-06-26	1423/BDW/2024	0,00	1 913,00	zaliczka na podatek dochodowy	240-99-04
2024-06-27	1429/BDW/2024	0,00	6 671,20	składka ZUS	240-99-04
Razem		0,00	26 958,17		
Razem od stycznia		207 480,00	88 552,67		
Lipiec					
2024-07-02	1466/BDW/2024	99 750,00	0,00	środki z FS Program "Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością, umowa nr 5/AOOzN/JST/2024 - zadanie	240-99-04
2024-07-03	1480/BDW/2024	0,00	18 972,95	umowy zlecenia - lista płac B/26/24	240-99-04
2024-07-03	1480/BDW/2024	0,00	410,55	zwrot kosztów za bilety	240-99-04

Analityka konta: 130-99-05
Rachunek bieżący jednostki budżetowej - FS Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością

Data księgowania/ operacji gospodarczej	Nr dokumentu	Kwota WN	Kwota MA	Opis	Konto przeciwstawne
2024-07-03	1480/BDW/2024	0,00	239,08	zwrot kosztów za bilety	240-99-04
2024-07-03	1480/BDW/2024	0,00	63,00	zwrot kosztów za bilety	240-99-04
2024-07-29	1625/BDW/2024	0,00	9 090,31	składki ZUS i zaliczki na podatek dochodowy	240-99-04
Razem		99 750,00	28 775,89		
Razem od stycznia		307 230,00	117 328,56		
Sierpień					
2024-08-02	1728/BDW/2024	0,00	63,00	zwrot kosztów za bilety	240-99-04
2024-08-02	1728/BDW/2024	0,00	45,65	zwrot kosztów dotyczących używania samochodu	240-99-04
2024-08-02	1728/BDW/2024	0,00	436,80	zasilek chorobowy	240-99-04
2024-08-02	1728/BDW/2024	0,00	16 676,06	umowy zlecenia	240-99-04
2024-08-28	1842/BDW/2024	0,00	7 651,29	składki ZUS i zaliczka na podatek dochodowy	240-99-04
Razem		0,00	24 872,80		
Razem od stycznia		307 230,00	142 201,36		
Wrzesień					
2024-09-03	1906/BDW/2024	0,00	65,00	zwrot kosztów za bilety	240-99-04
2024-09-03	1906/BDW/2024	0,00	1 694,10	zasilek chorobowy	240-99-04
2024-09-03	1906/BDW/2024	0,00	10 140,13	umowy zlecenia	240-99-04
2024-09-09	1936/BDW/2024	0,00	2 359,18	umowa zlecenie	240-99-04
2024-09-27	2094/BDW/2024	0,00	1 704,00	zaliczka na podatek dochodowy	240-99-04
2024-09-27	2094/BDW/2024	0,00	1 732,44	składki ZUS	240-99-04
Razem		0,00	17 694,85		
Razem od stycznia		307 230,00	159 896,21		
Październik					
2024-10-02	2152/BDW/2024	99 750,00	0,00	środki na FS Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej	240-99-04
2024-10-03	2165/BDW/2024	0,00	12 093,14	umowy zlecenia	240-99-04
2024-10-03	2165/BDW/2024	0,00	1 639,00	zasilek chorobowy	240-99-04
2024-10-22	2327/BDW/2024	0,00	1 818,00	zwrot niewykorzystanych środków umowa nr 5-AOOzN/JST/2024 - koszty obsługi	240-99-04
2024-10-22	2327/BDW/2024	0,00	90 900,00	zwrot niewykorzystanych środków umowa nr 5-AOOzN/JST/2024 - zadanie	240-99-04
2024-10-30	2460/BDW/2024	0,00	1 690,94	składki ZUS	240-99-04
2024-10-30	2460/BDW/2024	0,00	1 649,00	zaliczka na podatek dochodowy	240-99-04
Razem		99 750,00	109 790,08		
Razem od stycznia		406 980,00	269 686,29		

Odnosząc się do powyższego należy stwierdzić, że Ośrodek w 3 przypadkach dokonał refundacji kosztów biletu miesięcznego (zał. nr 8), zakupionego przez asystenta (dokumenty księgowe nr: 1209/BDW/2024, 1480/BDW/2024 oraz 1728/BDW/2024), na łączną kwotę: 189,00 zł. Przedmiotowe działanie jest niezgodne z punktem V ust. 5 pkt 2⁸ Programu oraz § 2 ust. 2 Umowy⁹ i **zostało uznane za nieprawidłowość.**

⁸ Zgodnie z przywołanym punktem Programu cyt.: *Koszty będą kwalifikowane, jeżeli będzie prowadzona ewidencja biletów komunikacji publicznej/prywatnej jednorazowych, zawierająca m.in. informacje dotyczące: daty pobrania biletów, liczby pobranych biletów, danych asystenta, daty i celu (...).*

⁹ Przywołany zapis Umowy stanowi cyt.: *Gmina zobowiązuje się realizować umowę z należytą starannością, zasadami uczciwej konkurencji, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie,*
 Strona 5 z 13

Przeprowadzona w toku kontroli weryfikacja list płac asystentów (zał. nr 9) wykazała, że każdy z tych dowodów został opisany zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 21 ustawy o rachunkowości.

W wyniku kontroli stwierdzono spełnienie przez Ośrodek obowiązku prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej z realizacji Programu zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości.

Na tej podstawie stwierdzono, że – poza opisanym powyżej przypadkiem zwrotu kosztów zakupu biletów miesięcznych – w okresie objętym kontrolą, środki Funduszu przyznane na realizację Programu zostały wykorzystane zgodnie z Programem oraz Umową.

3. Kwalifikowanie uczestników Programu.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek zapewnił usługę asystencji osobistej 9 dorosłym osobom z niepełnosprawnościami (z tego 1 z umiarkowanym oraz 8 ze znacznym stopniem niepełnosprawności). Kontroli poddano akta wszystkich spraw.

Ustalono, że w każdym przypadku usługa asystencji osobistej przyznana została osobie spełniającej przesłanki określone w cz. V ust. 2 Programu.

W badanych sprawach, akta każdorazowo zawierały:

- 1) kartę zgłoszenia do Programu *Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024*;
- 2) oświadczenie o wyborze/wskazaniu asystenta;
- 3) kartę zakresu czynności w ramach usługi asystencji osobistej;
- 4) orzeczenie o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności – ważne w okresie w jakim świadczone były usługi asystencji osobistej;
- 5) klauzulę RODO.

Ustalono, że w każdym przypadku Ośrodek kwalifikował uczestników na podstawie wypełnionego druku *Karty zgłoszenia do Programu*, zgodnego ze wzorem stanowiącym załącznik nr 7 do Programu (w okresie objętym kontrolą nie wystąpił przypadek przyznania usługi bez Karty zgłoszenia).

W ramach Programu Ośrodek przyznał wsparcie w formie usług asystencji osobistej w wymiarze od 360 (osoba z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności) do 720 godzin (osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności), świadczonych w roku 2024. Liczba godzin usług asystencji

osobistej przyznanych poszczególnym uczestnikom w żadnym przypadku nie przekroczyła limitów określonych w punkcie IV ust. 19 Programu.

Ponadto do uczestnictwa w Programie – nabór prowadzono w 2023 r. – zgłosiły się jeszcze 3 osoby jednak wsparcie w ich przypadku nie było udzielane, ponieważ 1 zmarła, 1 została skierowana i umieszczona w DPS, a 1 trafiła do hospicjum.

W toku kontroli ustalono, że osoby objęte usługami asystenckimi w ramach Programu oraz ich ewentualni opiekunowie, nie są jednocześnie objęci wsparciem w ramach finansowanego ze środków Funduszu Programu Opieka Wytchnieniowa (zał. nr 10).

Niemniej jak stwierdzono na podstawie badanej dokumentacji, w 2 przypadkach osoby objęte wsparciem w ramach Programu mają świadczone również usługi opiekuńcze. W związku z tym przeprowadzono weryfikację kontrolek czasu pracy opiekunek oraz kart realizacji usług asystencji osobistej, na podstawie, której ustalono, że wsparcie świadczone jest w różnych dniach i godzinach (jeżeli usługi świadczone były tego samego dnia – 1 przypadek).

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że w okresie objętym kontrolą świadczenia obejmujące ten sam zakres wsparcia nie były finansowane ze środków Funduszu w ramach Programu oraz z innych źródeł.

4. Zatrudnianie osób świadczących usługę asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością.

W celu zapewnienia realizacji usług asystencji osobistej Ośrodek zawarł umowy zlecenia z 7 osobami (między 15.02.2024 r. a 18.03.2024 r.), z czego 5 z nich świadczyło usługi dla 1 uczestnika, natomiast 2 zapewniało usługi asystencji dla 2 uczestników. Zgodnie z treścią badanych umów koszt 1 godziny świadczenia usług asystencji określono w kwocie: 42,00 zł.

W zakresie weryfikacji kwalifikacji osób zatrudnionych przez Ośrodek do świadczenia usług asystencji osobistej, ustalono, że w każdym przypadku asystent został wskazany przez uczestnika przez uczestnika na odpowiednim druku¹⁰.

Na podstawie analizy zawartych umów ustalono, że ich zapisy skonstruowane zostały w sposób mający zapewnić prawidłową realizację zadania:

- okres realizacji umów określono od dnia ich podpisania do 31.12.2024 r. (§ 2 ust. 3);
- wskazano łączną liczbę godzin asystencji jakie powinny zostać zrealizowana w trakcie ich obowiązywania (§ 2 ust. 2) – ze wskazaniem, że na rzecz osób

¹⁰ Karcie zgłoszenia do Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024.

posiadających orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności realizowane będzie 720 godzin, natomiast dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności 360 godzin;

- wskazano, że zostały zawarte w ramach realizacji Programu i są finansowane ze środków Funduszu, a ich przedmiotem jest świadczenie usług asystencji osobistej w ramach Programu (§ 1) – załącznikami do każdej umowy są wzory: karty zakresu czynności w ramach usług asystencji osobistej, karty zrealizowanych usług asystencji osobistej, protokołu odbioru usługi asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością (stanowiącego podstawę do weryfikacji zgodności wystawionego rachunku z liczbą godzin zrealizowanych usług), ewidencji biletów komunikacyjnych, ewidencji przebiegu pojazdu;
- zaznaczono, że do czasu realizacji usługi asystencji nie wlicza się czasu dojazdu do i od uczestnika (§ 2 ust. 9);
- określono, że asystent realizuje usługi wyłącznie na rzecz osoby z niepełnosprawnością, na podstawie decyzji jej lub opiekuna prawnego, a nie osób trzecich – w tym członków tej osoby (§ 2 ust. 11);
- zaznaczono, że cyt.: *W godzinach realizacji usług asystencji osobistej nie mogą być świadczone usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901), inne usługi finansowane w ramach Funduszu albo finansowane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub usługi obejmujące wsparcie, o którym mowa w ust. 10 Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 finansowane ze środków publicznych.* (§ 2 ust. 12);
- zawarto zapis, że cyt.: *Zleceniobiorca oświadcza, że posiada umiejętności, kwalifikacje i możliwości konieczne dla prawidłowego wykonywania umowy oraz że będzie w stanie należycie wykonywać na rzecz Zleceniodawcy, przedmiot umowy zgodnie z warunkami zawartymi w programie i w niniejszej umowie.* (§ 3);
- wskazano również na czym polegają i jaki zakres obejmują usługi asystenckie w rozumieniu Programu (§ 4);
- zawarto ponadto informację o zasadach przetwarzania danych osobowych asystenta (§ 10).

Na podstawie weryfikowanej dokumentacji stwierdzono, że w 2 przypadkach umowy zostały rozwiązane przed upływem oznaczonego czasu (31.12.2024 r.). Sytuacje te miały miejsce, ponieważ 1 uczestnik wyjechał do rodziny, a 1 uczestnikowi zostały przyznane usługi opiekuńcze.

W trakcie kontroli ustalono ponadto, że w żadnym przypadku usługi asystenckie nie były świadczone przez osoby będące członkami rodziny uczestnika, opiekunami prawnymi uczestnika lub osobami faktycznie zamieszkującymi razem z uczestnikiem, co jest zgodne z treścią punktu IV ust. 4 Programu.

Mając powyższe na uwadze, nie wnosi się zastrzeżeń dotyczących zatrudniania osób świadczących usługę asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością.

5. Rozliczanie świadczenia usług asystencji osobistej.

Jak ustalono w toku kontroli rozliczanie świadczonych usług asystencji prowadzone było na drukach zgodnych z wzorami określonymi w załącznikach do Programu. Kontroli poddano dokumentację dotyczącą rozliczania przez wszystkich asystentów świadczenia usług asystenckich oraz związanych z tym kosztów, w okresie od zawarcia poszczególnych umów do dnia 30.09.2024 r.

Badana dokumentacja zawierała:

- 1) harmonogramy realizacji usług asystencji osobistej w ramach Programu, zawierające informacje w zakresie imienia i nazwiska asystenta, imienia i nazwiska oraz adresu zamieszkania uczestnika, planowanej dacie usługi, planowanej liczbie godzin, planowanych godzinach w jakich będzie realizowana usługę, rodzaju i miejscu realizacji usług oraz podpis asystenta na końcu druku;
- 2) karty realizacji usług asystencji osobistej w ramach Programu, zawierające informacje o dacie usługi, liczbie zrealizowanych godzin, godzinach w jakich realizowano usługę, rodzaju i miejscu realizacji usług oraz podpisy asystenta i uczestnika przy każdym wierszu karty;
- 3) sprawozdania z realizacji usług asystencji osobistej w ramach Programu, zawierające informacje w zakresie czynności zrealizowanych przez asystenta;
- 4) protokoły odbioru usługi asystenta osoby z niepełnosprawnością w ramach Programu, w których pracownicy Ośrodka potwierdzali zgodność realizacji usług asystencji z zawartą umową oraz liczbę zrealizowanych przez asystenta godzin;
- 5) rachunki - wykazy godzin przepracowanych przez asystenta;
- 6) ewidencje biletów komunikacyjnych (zawierające również potwierdzenie kosztów innych środków transportu);
- 7) ewidencje przebiegu pojazdów;
- 8) ewidencje biletów wstępu na wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, sportowe lub społeczne.

świadczenie usług asystencji										
lp.	umowa asystenta (numer i data zawarcia)	liczba godzin wykonanych usług w poszczególnych miesiącach								
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
1	9.3213.2024 9.02.2024 r.	-	52,0	86,0	86,0	87,0	90,0	61,0	69,0	79,0
2	12.3213.2024	-	27,0	60,0	63,0	57,0	60,0	69,0	45,0	45,0
	15.02.2024 r.	-	27,0	63,0	63,0	63,0	60,0	54,0	45,0	45,0
3	10.3213.2024	-	52,0	61,0	64,5	58,0	66,0	67,0	53,0	52,0
	9.02.2024 r.	-	17,0	31,0	29,0	34,0	47,0	31,0	31,5	28,0
4	18.3213.2024 14.03.2024 r.	-	0,0	61,0	61,0	62,0	60,0	60,0	-	-
5	19.3213.2024 18.03.2024 r.	-	0,0	33,0	76,0	75,0	73,0	57,0	-	-
6	17.3213.2024 13.03.2024 r.	-	0,0	69,0	73,0	75,0	73,0	69,0	76,0	63,0
7	13.3213.2024 29.02.2024 r.	-	0,0	75,0	60,0	65,0	70,0	60,0	70,0	65,0
łącna liczba godzin usług asystenckich		-	175,0	539,0	575,5	576,0	599,0	528,0	389,5	377,0

W trakcie kontroli ustalono, że w badanym okresie zrealizowanych zostało łącznie 3.759 godzin usług asystencji osobistej. Liczbę godzin usług świadczonych przez poszczególnych asystentów przedstawia poniższa tabela:

Na podstawie badanej dokumentacji ustalono, że karty realizacji usług asystencji osobistej w ramach Programu, osoby świadczącej usługi na podstawie umowy nr 10.3213.2024 z 9.02.2024 r. sporządzone zostały w sposób wskazujący, że – łącznie w **7 przypadkach** (mających miejsce w lutym, maju i lipcu 2024 roku) – pełniła ona funkcję asystenta dla 2 uczestników w tym samym czasie w 2 różnych lokalizacjach (zał. nr 11).

Lp.	Data świadczenia asystencji	godziny świadczenia asystencji Uczestnik I	godziny świadczenia asystencji Uczestnik II	Czas jednoczesnego świadczenia usług ¹¹
1	12.02.2024 r.	13:30 – 14:30	10:00 – 14:00	50 minut
2	23.02.2024 r.	13:30 – 15:30	9:30 – 13:30	20 minut
3	26.02.2024 r.	13:30 – 15:30	10:00 – 14:00	50 minut
4	20.05.2024 r.	13:20 – 15:20	10:00 – 13:30	30 minut
5	10.07.2024 r.	9:30 – 12:30	12:00 – 15:00	50 minut
6	17.07.2024 r.	9:30 – 12:30	12:00 – 14:00	50 minut
7	31.07.2024 r.	9:30 – 12:30	12:00 – 14:00	50 minut
Łączny czas jednoczesnego świadczenia usług				5 godzin (300 minut)

Sytuacja ta nie została dostrzeżona przez pracowników i Kierownika Ośrodka podczas weryfikacji przedłożonej przez asystenta dokumentacji, co spowodowało **wypłacenie nienależnego wynagrodzenia za łącznie 5 godzin usług, w kwocie: 210,00 zł brutto.**

¹¹ Ustalając łączny czasu jednoczesnego świadczenia usług uwzględniono każdorazowo – na podstawie zapisów asystenta w kartach świadczenia usług oraz dostępnych w Internecie serwisów pozwalających na ustalenie czasu podróży – 20 minut, tj. czas konieczny koniecznych na pokonanie odległości między miejscami zamieszkania uczestników.

Mając powyższe na względzie należy stwierdzić, że stanowi to naruszenie punktów IV ust. 4¹² oraz V ust. 5 ppkt 2¹³ Programu, a także § 2 ust. 2 Umowy¹⁴ i zostało uznane za nieprawidłowość.

Na marginesie warto zauważyć, że sposób wypełniania dokumentacji przez ww. asystenta (duża ilość skreśleń i poprawek), powoduje, iż jest ona często nieczytelna, co utrudnia jej właściwą weryfikację.

Nie wnosi się uwag w zakresie rzetelności pozostałej badanej dokumentacji, w tym kart realizacji usług asystencji osobistej.

6. Realizacja obowiązku informacyjnego.

W toku kontroli ustalono, że Kierownik Ośrodka w dniu 5.02.2024 r. złożył Oświadczenie o wypełnieniu obowiązku informacyjnego (zał. nr 12) związanego z realizacją Programu.

Jak ustalono w trakcie kontroli, na tablicy informacyjnej w holu znajdującym się na parterze budynku Ośrodka znajduje się informacja, że Gmina Brzeg realizuje Program, wraz ze wskazaniem kwoty dofinansowania w roku 2024.

Informacja o realizacji Programu znajduje się na stronie internetowej Ośrodka¹⁵, natomiast szczegółowe dane – wraz z kwotą dofinansowania – dostępne są w dedykowanej zakładce¹⁶.

Ponadto na wszystkich dokumentach i drukach znajdujących się w aktach uczestników Programu oraz dotyczących zatrudniania i rozliczania pracy asystentów widnieją właściwe logotypy oraz informacje wskazujące, że zadanie jest realizowane w ramach Programu.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że zrealizowane zostały zobowiązania w zakresie obowiązku informacyjnego, określonego w § 5 umowy.

7. Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Zgodnie z § 6 ust. 1 umowy Ośrodek, wykonując umowę, zobowiązany został do stosowania rozwiązań zapewniających dostępność, o których mowa w ustawie z dnia z 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi

¹² Przywołany punkt Programu wskazuje, że cyt.: *Gmina/powiat dokonuje rozliczenia usług asystencji osobistej na podstawie wypełnionej Karty realizacji usług asystencji osobistej w ramach Programu (...).*

¹³ Zgodnie z przywołanym punktem Programu cyt.: *Koszty będą kwalifikowane, jeżeli z usługi asystencji osobistej u jednego asystenta w tym samym czasie będzie korzystał jeden uczestnik.*

¹⁴ Przywołany zapis Umowy stanowi cyt.: *Gmina zobowiązuje się realizować umowę z należyłą starannością, zasadami uczciwej konkurencji, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w sposób który zapewni prawidłową i terminową realizację Zadania oraz osiągnięcie celów określonych w umowie oraz w Programie.*

¹⁵ <http://www.mops-brzeg.pl/index.php?limitstart=8> [dostęp: 11.12.2024 r.].

¹⁶ http://www.mops-brzeg.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=310:2024-01-20&catid=2&Itemid=101 [dostęp: 11.12.2024 r.].

potrzebami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1411) w sposób adekwatny do rodzaju i zakresu działań przewidzianych w Programie.

Ustalono, że usługa asystencji świadczona była w miejscu zamieszkania uczestnika oraz w miejscach i budynkach, na których dostosowanie do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami Ośrodek nie ma wpływu, natomiast sama jednostka zlokalizowana jest na parterze wielokondygnacyjnego budynku. Część nieruchomości zajmowana przez Ośrodek pozbawiona jest barier architektonicznych.

Z uwagi na powyższe nie wnosi się uwag do realizacji obowiązku określonego w § 6 ust. 1 umowy.

8. Przetwarzanie danych osobowych osób fizycznych

Z uwagi na konieczność przetwarzania danych osobowych osób fizycznych, w ramach realizacji umowy, obowiązki administratora danych osobowych osób fizycznych wykonuje Ośrodek.

W dokumentacji zgromadzonej w związku z realizacją Programu znajdowały się podpisane przez uczestników oraz asystentów klauzule RODO, zgodne ze wzorem określonym w załączniku nr 12 do Programu.

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości

Na podstawie ustaleń kontroli stwierdzono:

- 1) **uchybień**: brak;
- 2) **nieprawidłowości** w tym:
 - a) **kluczowe**: brak;
 - b) **znaczące**: brak;
 - c) **zwykłe**, w zakresie:
 - uznania za kwalifikowalny koszt zakupu przez asystenta biletu miesięcznego, co stanowi naruszenie punktu V ust. 5 ppkt 2 Programu oraz § 2 ust. 2 Umowy;
 - braku właściwej weryfikacji kart realizacji usług asystencji osobistej, co stanowi naruszenie punktów IV ust. 4 i V ust. 5 ppkt 2 Programu oraz § 2 ust. 2 Umowy.

Przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości: niedostateczny nadzór nad zadaniami związanymi z realizacją Programu, błędna interpretacja zasad Programu.

Skutki stwierdzonych nieprawidłowości: stwierdzone nieprawidłowości, z uwagi na ich charakter, skalę i wagę, nie stanowią podstawy do negatywnej oceny jednostki, niemniej wpłynęły na prawidłowość realizacji zadań wynikających z Programu i Umowy oraz skutkują koniecznością zwrotu wydatkowanych środków Funduszu, które w toku kontroli zostały uznane za niekwalifikowalne.

Osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości:

- osoba zatrudniona jako asystent osoby z niepełnosprawnością w zakresie niewłaściwego wypełniania kart realizacji usług asystencji osobistej w ramach Programu;
- pracownicy Ośrodka w zakresie błędnej interpretacji zasad Programu oraz niedostatecznej weryfikacji kart realizacji usług asystencji osobistej w ramach Programu;
- Kierownik Ośrodka w zakresie nadzoru nad realizowanymi w ramach Programu zadaniami.

IV. Informacja o zastrzeżeniach zgłoszonych do projektu wystąpienia pokontrolnego i wyniku ich rozpatrzenia lub o niezgłoszeniu zastrzeżeń

Nie zgłoszono zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego.

V. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami i nieprawidłowościami na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej

zalecam:

zapewnienie prawidłowej realizacji Programu poprzez zwiększenie nadzoru Kierownika Ośrodka nad realizowanymi w ramach Programu zadaniami.

VI. Na podstawie art. 49 oraz art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) proszę o przekazanie pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie **30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.**

VII. Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. Wojewody Opolskiego

Ewa Pawlinów

Dyrektor

Wydział Polityki Społecznej